НАЦИОНАЛНА АСОЦИАЦИЯ
НА ФИРМИ ЗА ТЪРГОВСКА СИГУРНОСТ И ОХРАНА

1680 София, ул. „Пирин“ № 50 тел./факс: 952 56 14
e-mail: office@naftso.org www.naftso.org

Изх. № **2863**
Дата: 31.01.2011 г.

СТАНОВИЩЕ

по прилагането на Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия

С влизането в сила на новия Закон за оръжията, боеприсите, взривните вещества и пиротехническите изделия (ЗОБВВПИ), обнародван в Държавен вестник бр. 73 от 17.09.2010 г. бе отменен действащият дотогава Закон за контрол над взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите.

ЗОБВВПИ е от съществено значение за охранителния бизнес, тъй като регламентира дейностите по охраната, свързани със съхранението, носенето и употребата на огнестрелни оръжия и боеприпаси. Необходимо е точно и непротиворечиво прилагане на закона - както от ръководствата и служителите на всяка една охранителна фирма, така и от контролните органи.

По места органите на полицията уведомяват частните охранителни фирми, цитираме: „Във връзка с настъпилите промени в ЗОБВВПИ от 01.03.2011 г., на основание чл. 94, ал. 1 охранителната дейност ще се извършва само със служебно оръжие, като след приключване на работното време, оръжието и боеприсите задължително се съхраняват в обектите, посочени в разрешението за съхраняване. Лицата, извършващи досега охранителна дейност с лично оръжие, след посочената дата няма да имат право да работят с лично оръжие...” и следват санкциите.

Освен посоченото, при издаване на разрешения по места, органи на полицията изискват документи по аналогия - например: декларация по чл. 98 от ЗОБВВПИ, която се изисква по чл. 37, т. 8 от същия закон. Налице са случаи, при които съответните служби в отделни РУП на МВР се позовават на § 20 от Преходните и заключителни разпоредби в новия закон и изискват документи, които не са включени в него, но фигурират в Правилника за прилагане на отменения закон, например: по чл. 79, ал. 2, чл. 81, ал. 2, чл. 99, чл. 101 от новия закон и съответно - чл. 43, ал. 2, чл. 44, ал. 4 и чл. 26, ал. 4 от Правилника. Налице е различна практика по места и необосновано искане на документи.

Разпоредбата на чл. 94, ал. 1 от ЗОБВВПИ следва да се цитира коректно[1]**.** В текста е употребен терминът „оръжие и боеприпаси за тях за служебни цели" *(а не „служебно оръжие"),* дефиниран в чл. 6, ал. 2 от ЗОБВВПИ, където е посочено, че оръжия за служебни цели са тези, предоставени за „охрана на собствеността, за самоотбрана, както и за други разрешени дейности ..."

Разпоредбата на чл. 94, ал. 1 се тълкува от прилагащите органи, че след 01.03.2011 г., при извършване на охранителна дейност с оръжие, се забранява носенето и използването на лично оръжие, а само такова, предоставено на охранителя от охранителната фирма - работодател. В случая чл. 94, ал. 1 се обвързва с чл. 6 и чл. 191, ал. 1 и се тълкува като забрана за юридически лица да използват за служебни цели оръжие, което не е тяхна собственост и не се допуска упражняване на охранителна дейност с разрешение за лично оръжие, а само с разрешение, получено по реда на чл. 81, ал. 2.

Подобно тълкуване на разпоредбата на чл. 94, ал. 1 е ограничаващо и противоречи на чл. 93, в който е регламентирано правото на всяко физическо лице да носи и употребява предоставеното му законно лично оръжие за самоотбрана по всяко време и навсякъде, стига да носи валидно разрешение за това.

В този смисъл тълкуването на чл. 94, ал. 1, че законът забранява носенето на лично оръжие за самоотбрана при осъществяване на охранителна дейност е правно необосновано. В случая намира приложение принципът в правото за използването на термините в конкретен нормативен акт само с едно и също значение, както и че тълкуването на дадена разпоредба трябва да се извършва във връзка с останалите разпоредби от същия нормативен акт, за да бъде прилагана съгласно волята на законодателя.

Тълкуването на трите горепосочени разпоредби *(чл. 6, чл. 93 и чл. 94)* в тяхната цялост водят до извода, че терминът „огнестрелно оръжие за служебни цели" не обхваща само служебно оръжие *(предоставено от работодателя - охранителна фирма),* но и лично такова, за което има издадено надлежно разрешение. Т. е. за самоотбрана може да се използва както служебно, така и лично оръжие, пред вид постоянния риск за здравето и живота на охранителния работник. Освен това всяко разрешение за носене и употреба на огнестрелно оръжие винаги е индивидуално. Логично е да не се ограничава възможността за носене и употреба на лично оръжие на охраняван обект за самоотбрана, след като последната е дефинирана в чл. 6 и като служебна, и като гражданска цел.

[1] Тя гласи следното: „Когато лицата по чл. 81, ал. 2 са регистрирани като търговци по реда на Търговския закон и имат предмет на дейност охрана, техните служители, получили разрешение за носене и употреба, при осъществяване на охранителна дейност могат да носят само огнестрелни оръжия и боеприпаси за тях за служебни цели. През останалото време огнестрелното оръжие и боеприпасите за него се съхраняват в обектите, посочени в разрешението за съхранение."

Последствия и затруднения за охранителните фирми при приложението на чл. 94, ал. 1, ако текстът се тълкува като категорична забрана за използване на лично огнестрелно оръжие в охранителната дейност:

- Нарушения на договори с клиенти/възложители и създаване на ненужни препятствия пред необходимостта от качествено предоставяне на охранителната услуга.
- Изискване от фирмите да изготвят и подават към съответните служби много по-често и много по-голямо количество документи, понякога по субективна преценка на съответния полицейски служител.
- Затрудняване подбора на кадри за въоръжена охрана; процедурата по издаване на разрешение за носене и употреба на огнестрелно оръжие изисква определено технологично време.
- Необходимост от допълнителни материални и финансови ресурси *(в условия на продължаваща икономическа криза)* за закупуване на ново оръжие и боеприпаси, за осигуряване на условия за тяхното съхраняване, както и за заплащане на повече и на много по-високи такси.
- Възникват въпроси, които нямат еднозначни отговори, например като: Къде ще се съхранява оръжието при осъществяване охрана на ценни пратки и товари или при персонална охрана?
- Вероятност и за други негативни последици, които ще се проявят допълнително, след началото на практическото прилагане разпоредбите на закона.
- Възможност за натиск върху отделни фирми и/или лица и нови предпоставки за корупция.

Затруднения ще възникнат и за органите на полицията, които от своя страна ще доведат до допълнителни негативни последици за частните охранителни фирми:

- Много по-голям обем от документи, които следва да се обработват в кратки срокове. В охранителния бизнес оборотът на персонала е значителен, което предполага постоянна необходимост от издаване на нови и нови разрешения за носене и употреба на огнестрелно оръжие.
- Напълно възможно е да се проявят негативи по отношение прилагането на режима за издаване на разрешителни от страна на МВР в законния срок, които да окажат стопиращо действие върху работата на частните охранителни фирми.
- Обжалване на повече актове, чиято законосъобразност може да бъде оспорвана поради възможност за неоднозначно тълкуване на спорни текстове в закона.

Възможност за прецизно регламентиране използването на лично оръжие за служебни цели при осъществяване на дейности по охрана е възпроизвеждането текста на чл. 14, ал. 4 от отменения Закон за контрол над взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите при предстоящите промени в Закона за частната охранителна дейност. **Става дума за използване на предоставено вече от МВР оръжие за самоотбрана, а не допълнително да се предоставя оръжие на физически лица за осъществяване на охранителна дейност.** Досегашната практика по прилагането на чл. 14, ал. 4 от отменения Закон за контрол над взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите не е показала негативи, което означава, че не е настъпило съществено изменение на обществените отношения при боравенето с огнестрелни оръжия при осъществяване на охранителна дейност, обуславящо въвеждането на нова правна регламентация за тях. В частните охранителни фирми има въведена процедура за регистрация в охраняваните обекти на личното оръжие по време на работа, която се контролира от органите на полицията; тази процедура е правилна, работеща и гарантира спазването на законовите разпоредби.

Необходими са възможно най-скоро ясни и аргументирани указания от ГД „Охранителна полиция" на МВР с цел точно и непротиворечиво тълкуване и прилагане разпоредбите на ЗОБВВПИ, регламентиращи носенето и употребата на предоставено оръжие за самоотбрана в охранителната дейност, както и за ограничаване на негативните последици при предоставянето на охранителни услуги. Полезно ще бъде възникващите вече проблеми да бъдат обсъдени в Консултативния съвет по въпросите на частната охранителна дейност.

Становището е прието от Управителния съвет на НАФТСО
на 28.01.2011 г. с протокол № 101,
изпратено е до Директора на ГД „Охранителна полиция" в МВР
(изх. № 2863/31.01.2011 г.),
представено е за обсъждане в Консултативния съвет за
сътрудничество по въпросите на частната охранителна дейност
(заседание на 22.02.2011 г.) и
е одобрено от Общото събрание на асоциацията,
проведено на 25.02.2011 г. в София.